

Strategia Metropolia Krakowska 2030

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	str. 3
2. Wizja, misja i cele	str. 4
3. Matryca operacyjna - siatka celów i kierunków działania.....	str. 14
4. Schemat zależności pomiędzy celami	str. 15
5. System realizacji.....	str. 16
6. Ramy finansowe	str. 21
7. Wskaźniki.....	str. 33

Załączniki:

Załącznik nr 1. Diagnoza strategiczna - wnioski.

Załącznik nr 2. Diagnoza strategiczna - część graficzna.

Załącznik nr 3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej.

Wstęp

Strategia Metropolia Krakowska 2030 stanowi swoistą **strategię współpracy gmin na rzecz rozwoju ponadlokalnego**. Dokument powstaje w niezwykle ciekawym i trudnym momencie - czasie, w którym globalnie i lokalnie mierzymy się ze światową pandemią koronawirusa. Jesteśmy w sytuacji bez precedensu, której skutki trudno obecnie zmierzyć, lecz można zakładać, że będą one odczuwalne jeszcze długo po tym, jak poradzimy sobie z tym kryzysem. **W obliczu nieznanego, poczuliśmy - jeszcze bardziej niż na co dzień - wagę i siłę współpracy oraz solidarności.**

Nasza rzeczywistość przyniesie w przyszłości wiele kolejnych wyzwań, na czele z tymi, które związane są z postępującym kryzysem klimatycznym. Tworzymy tę strategię w obliczu zmian, na które musimy się dobrze przygotować, **budując obszar metropolitalny, który będzie odporny i adaptowalny, a przede wszystkim przyjazny środowisku i bogaty kapitałem swoich mieszkańców**. Chcemy też, by z korzyści z życia, pracy czy prowadzenia biznesu w dynamicznie rozwijającym się obszarze metropolitalnym, mógł korzystać każdy.

Czas powstawania Strategii Metropolia Krakowska 2030 to także okres, w którym kończy się wdrażanie perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020. Z tego siedmioletniego okresu wyciągamy lekcje i wnioski, które pozwolą nam jeszcze lepiej zaplanować kolejne interwencje publiczne, aby odpowiedzieć na najważniejsze wyzwania.

Na poziomie europejskim wnioski z ostatnich lat skierowały tę międzynarodową społeczność w stronę Europejskiego Zielonego Ładu i wyznaczenia priorytetowych działań dla wszystkich państw Unii Europejskiej, których efektem ma być nowoczesna, zasobooszczędna i konkurencyjna gospodarka.

Gminom Stowarzyszenia Metropolia Krakowska, dotychczasowa, kilkuletnia współpraca pokazała realną wartość wspólnego działania i spójnego myślenia o rozwoju. Na bazie tych doświadczeń oraz silnego przekonania o **wyższości współpracy nad działaniem w pojedynkę**, budujemy tę strategię. Strategię **ludzką i przystępną**. Strategię zgodną z wizją: **#Metropolia_możliwości**.

Wizja, misja i cele

WIZJA

W 2030 roku Metropolia Krakowska to obszar zapewniający wysoką jakość życia i dostępność usług publicznych, wyróżniający się na tle europejskim, dający poczucie bezpieczeństwa oraz oferujący możliwości wszechstronnego rozwoju.

#Metropolia_możliwości

MISJA

Misją Metropolii Krakowskiej jest podejmowanie wspólnych i solidarnych działań na rzecz podnoszenia standardów życia mieszkańców, z poszanowaniem lokalnej specyfiki i różnorodności.

Cele

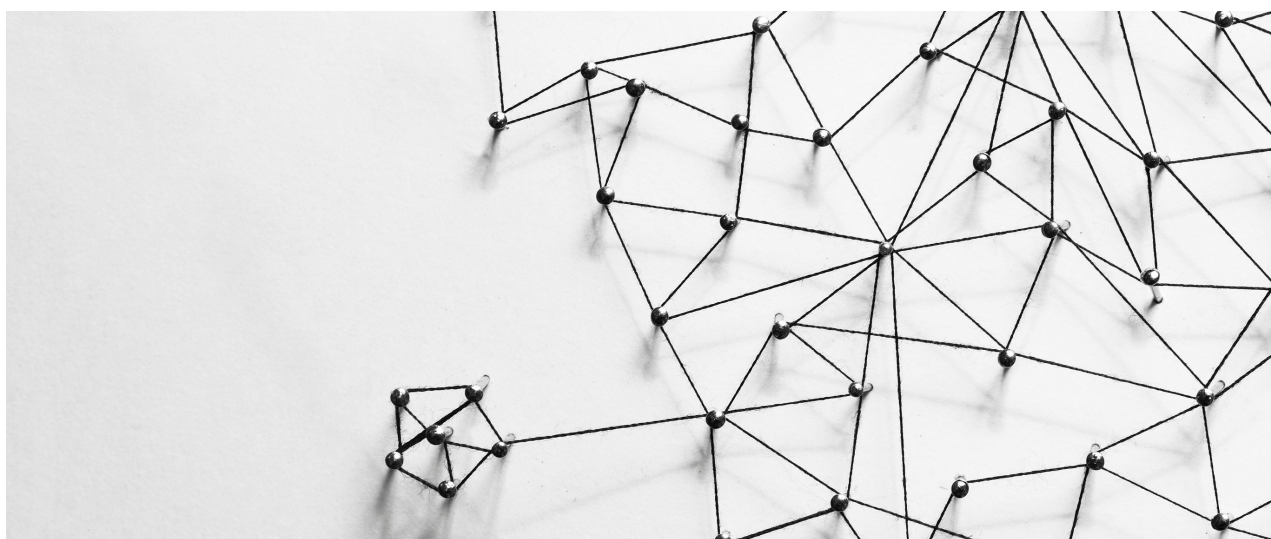
1 Metropolia Krakowska inteligentnie zarządzana, oparta na partnerstwie i zaangażowanej kadrze

1.1 Wysoka jakość strategicznego zarządzania wzmacniającego relacje wewnętrzne

Kluczem do dalszego rozwoju partnerstwa gmin Metropolii Krakowskiej jest kreowanie atmosfery współpracy i zaangażowania ze strony ich przedstawicieli. Cel 1.1 skoncentrowany jest na tworzeniu coraz silniejszych sieci relacji i płaszczyzn współpracy między władzami gmin, pracownikami urzędów i jednostek gminnych, a także pracownikami Biura SMK. Wpisując się w paradygmat polityki opartej na dowodach (*evidence-based policy*), cel ukierunkowano ponadto na rozwój banku wiedzy o mieście i Metropolii, stanowiącego teoretyczną podstawę do projektowania polityk i interwencji publicznych. W celu zawiera się też odpowiedź na potrzebę podniesienia dostępności usług administracji, świadczonych przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii.

1.2 Sprawny system koordynacji zewnętrznych sieci współpracy

Drugim wymiarem relacji, który będzie wzmacniany w toku realizacji strategii, jest relacja Metropolii Krakowskiej z jej otoczeniem. Cel 1.2 poświęcony jest budowaniu nowych i wzmacnianiu dotychczasowych relacji gmin z otoczeniem zewnętrznym, zarówno z gminami sąsiadującymi, jak i na poziomie krajowym, oraz międzynarodowym. Istotnym zadaniem wpisanym w ten cel jest także kreowanie wizerunku Metropolii Krakowskiej na zewnątrz - wśród opinii publicznej, innych obszarów metropolitalnych oraz innych partnerów społecznych, gospodarczych czy naukowych, mających wpływ na planowanie, bądź wdrażanie polityk na poziomie ponadlokalnym. Jednym z wymiarów celu jest dalsze zacieśnianie relacji międzynarodowych, w tym w ramach projektów partnerskich.

1 Metropolia Krakowska inteligentnie zarządzana, oparta na partnerstwie i zaangażowanej kadrze

1.3 Wysoki poziom kompetencji i zaangażowania kadr

Cel 1.3 bazuje na przekonaniu, że nie istnieje możliwość funkcjonowania sprawnej administracji samorządowej bez odpowiednio wykwalifikowanych i zmotywowanych do pracy kadr. Podnoszenie wiedzy i kompetencji pracowników samorządowych przełoży się bezpośrednio na jakość realizowanych przez nich zadań i planowanych procesów. W związku z tym, że jako ludzie najmocniej wzmacniamy się w relacjach, kluczowe jest sieciowanie i szkolenie pracowników gminnych na poziomie ponadlokalnym. Istotną rolę we wdrażaniu Strategii pełnić będzie Biuro Stowarzyszenia Metropolia Krakowska. Dlatego ważne jest, aby również w nim budować doświadczony, kompetentny i kreatywny zespół ludzi, potrafiących sprostać wyzwaniom związanym z zarządzaniem w obszarze metropolitalnym.

1.4 Skuteczne wsparcie gmin w budowaniu wspólnoty lokalnej

Za każdą interwencją publiczną powinien iść przekaz do mieszkańców, który w przystępny sposób pokaże i objaśni kontekst, cele i korzyści podejmowanych działań. Dlatego cel 1.4 nastawiony jest na wspieranie gmin członkowskich Metropolii Krakowskiej w prowadzeniu szeroko zakrojonych działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących realizowanych polityk publicznych. Filarem demokracji jest silne społeczeństwo obywatelskie, które cechuje się m.in. wysokim poziomem społecznej partycypacji w procesach planistycznych. Dlatego, zamierzeniem celu 1.4 jest wzmacnianie tego obszaru oraz umacnianie w mieszkańcach postawy troski o dobro wspólne. W celu zawiera się także wspieranie gmin w tworzeniu warunków do współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi liderami społeczności lokalnych oraz form, w których mieszkańcy zrzeszają się, by wspólnie wpływać na otaczającą ich rzeczywistość.

2 Metropolia Krakowska przyjazna środowisku, zorientowana na neutralność klimatyczną, zapewniająca wysoką jakość życia

2.1 Sprawny system gospodarowania przestrzenią, uwzględniający ograniczenia środowiskowe

Mądre i zintegrowane planowanie przestrzenne jest kluczem do podnoszenia jakości życia mieszkańców, zwłaszcza na terenach cechujących się dodatnim saldem migracji oraz zachodzącym silnym procesem suburbanizacji. Cel 2.1 skoncentrowany jest na zapewnieniu zintegrowanego planowania przestrzennego w całym obszarze Metropolii Krakowskiej, uwzględniającego kwestie poszanowania środowiska naturalnego. Składową tego celu jest stworzenie spójnego systemu danych przestrzennych, który pozwoli na lepsze zarządzanie oraz podniesienie widoczności powiązań funkcjonalnych i problemów pojawiających się na granicach administracyjnych poszczególnych gmin.

2.2 Efektywna gospodarka energetyczna i wysoka jakość powietrza

Zapewnienie efektywności energetycznej budynków oraz bezpieczeństwa energetycznego mieszkańcom Metropolii Krakowskiej, wymaga efektywnego zarządzania oraz współpracy - zarówno między jednostkami samorządu terytorialnego, jak i użytkownikami i zarządcami budynków. Cel 2.2 poświęcony jest podnoszeniu jakości zarządzania energią, a także realizacji działań na rzecz zarówno poprawy efektywności energetycznej budynków, jak i podnoszenia stopnia wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Jakość powietrza występującego na terenie Metropolii Krakowskiej wciąż nie spełnia standardów określonych przez Światową Organizację Zdrowia. Dlatego cel 2.2 poświęcony został dalszej realizacji wspólnych działań na rzecz czystego powietrza - od wymiany nieekologicznych źródeł ciepła i zachęcanie do zmiany zachowań komunikacyjnych, po świadczenie szeroko zakrojonego doradztwa, zaangażowanie społeczeństwa czy lobbowanie zmian w legislacji krajowej. Istotnym wymiarem tego celu jest gromadzenie i analiza potrzebnych danych oraz pogłębianie współpracy, w celu podnoszenia jakości zarządzania na poziomie ponadlokalnym.

2 Metropolia Krakowska przyjazna środowisku, zorientowana na neutralność klimatyczną, zapewniająca wysoką jakość życia

2.3 Racjonalna gospodarka odpadami i efektywne wykorzystanie surowców

W celu dalszego podnoszenia jakości życia mieszkańców Metropolii Krakowskiej, ważnym zadaniem, zwłaszcza dla gmin ościennych Krakowa, jest wypracowanie i wdrożenie wysokiej jakości procesów gospodarowania odpadami. Globalne megatrendy kierują z kolei działania w stronę gospodarki o obiegu zamkniętym, gdzie docelowo odpady mają się stać surowcami do dalszego wykorzystania. Cel 2.3 koncentruje się na podniesieniu jakości zarządzania i wypracowania wspólnych polityk w tym obszarze.

2.4 Powszechny dostęp do wysokiej jakości wody pitnej i użytkowej oraz dostępne i wielofunkcyjne tereny zieleni

Zmiany klimatyczne, których jesteśmy świadkami, a które będą nasilać się w kolejnych latach, powodują konieczność racjonalnego korzystania z zasobu jakim jest woda, w tym odpowiedniego zagospodarowania wody opadowej. Cel 2.4 skoncentrowany jest na rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury i innych rozwiązań sprzyjających lepszemu gospodarowaniu wodą oraz zatrzymaniu na terenie Metropolii Krakowskiej jak największej jej ilości. Równie istotnym komponentem celu, jest podnoszenie jakości usług w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, w tych obszarach Metropolii Krakowskiej, gdzie wciąż występują białe plamy w dostępie do odpowiedniej infrastruktury.

Cel 2.4 odnosi się także do tworzenia i efektywnego zarządzania terenami zielonymi oraz zapewniania wysokiej jakości przestrzeni publicznych. Tereny zieleni mają stanowić miejsca sprzyjające spędzaniu przez mieszkańców czasu wolnego na świeżym powietrzu oraz staną się miejscem wytchnienia w okresach wysokich temperatur. Kluczowe w tym kontekście jest zapewnianie ciągłości między poszczególnymi terenami zielonymi, co wymaga ścisłej współpracy między gminami. Ponadto, ważnym aspektem celu 2.4 jest wspieranie różnorodności biologicznej i jej ochrona przed nadmierną eksploatacją zasobów, zanieczyszczeniami, skutkami zmian klimatu czy niszczeniem siedlisk. Jednym z komponentów celu jest ponadto podejmowanie wspólnych działań na rzecz ochrony zwierząt - zarówno w kontekście postępowania ze zwierzętami dzikimi, jak i ochrony zwierząt bezdomnych.

3 Metropolia Krakowska sprzyjająca aktywnej, ekologicznej i efektywnej mobilności

3.1 Trwała współpraca i skuteczna koordynacja relacji między samorządami oraz zarządcami i organizatorami transportu

Podobnie jak w innych celach strategicznych, w tym również podstawą do wprowadzenia znaczących zmian jest zacieśnianie współpracy i koordynowanie relacji między wszystkimi interesariuszami zaangażowanymi w zarządzanie transportem. Cel 3.1 obejmuje przede wszystkim podejmowanie działań na rzecz budowania atmosfery i narzędzi współpracy, ale też zbierania odpowiedniej jakości danych transportowych, aby móc lepiej planować zmiany w transporcie i dostarczać efektywne usługi transportowe wszystkim mieszkańcom i odwiedzającym obszar Metropolii Krakowskiej. Zbieranie danych obejmować będzie nie tylko dane ilościowe, ale też dane z badań w zakresie preferencji i potrzeb transportowych mieszkańców. W ramach celu, realizowane będą także działania informacyjne i edukacyjne dla mieszkańców.

3.2 Wysoka dostępność infrastruktury zrównoważonej mobilności i integracja różnych form transportu

Cel koncentruje się na zapewnieniu mieszkańcom Metropolii Krakowskiej najwyższej jakości, efektywnego i ekologicznego systemu transportu poprzez odpowiednie działania infrastrukturalne. Aby to osiągnąć kluczowe jest realizowanie kolejnych inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym, w tym dotyczących linii SKA, tramwajowych, parkingów P+R, B+R, podnoszenia jakości taboru komunikacji publicznej, a także inwestycji w elektromobilność.

Zmiana modelu mobilności, realizowanego przez mieszkańców obszaru Metropolii Krakowskiej, wymaga w dużej mierze wzrostu znaczenia mobilności aktywnej tj. pieszej i rowerowej. Dlatego też, cel 3.2 nastawiony jest m.in. na poprawę dostępności bezpiecznej i spójnej infrastruktury pieszej i rowerowej. Istotnym aspektem celu jest także rozwijanie infrastruktury prowadzącej do węzłów przesiadkowych, aby jeszcze bardziej ułatwić mieszkańcom korzystanie z form transportu zbiorowego. Ważnym elementem będzie także podnoszenie atrakcyjności roweru jako środka codziennego transportu. Celem podejmowanych działań, powinno być zdecydowanie uprzywilejowanie komunikacji zbiorowej w ruchu miejskim oraz jej lepsza dostępność i odpowiednia częstotliwość kursów.

4 Metropolia Krakowska innowacyjna i konkurencyjna, kreująca trwałe relacje w sieci wiodących ośrodków gospodarczych Europy

4.1 Skuteczna współpraca międzysektorowa

Skuteczny rozwój gospodarki w oparciu o lokalne zasoby i potencjały wymaga wielowymiarowej i wielopoziomowej współpracy - przede wszystkim w tzw. "złotym trójkącie" tj. między samorządem, nauką a biznesem. Dlatego cel skierowany jest zarówno na tworzenie i ugruntowywanie relacji między różnymi partnerami, jak i zbieranie i analizę danych niezbędnych do odpowiedniego definiowania problemów i zjawisk gospodarczych, występujących na terenie Metropolii Krakowskiej. Mając na uwadze konieczność zrównoważonego rozwoju należy również brać pod uwagę potrzeby społeczne, a w celu uzyskania konsensusu oraz partycypacji mieszkańców niezbędna będzie współpraca z sektorem organizacji pozarządowych.

4.2 Wysoka konkurencyjność gospodarcza

Cel odwołuje się do założeń dotyczących polityki miejskiej UE, mówiącej o tym, że ośrodki miejskie powinny być konkurencyjne i stanowić bieguny gospodarczego wzrostu Europy. W Metropolii Krakowskiej wiąże się to m.in. z identyfikacją i dalszym rozwojem lokalnych specjalizacji oraz wspólnym promowaniem marki gospodarczej obszaru. Warunkiem wzmocnienia konkurencyjności gospodarczej jest przy tym także wspieranie sektora MMŚP. Rozwijanie potencjału gospodarczego wymaga także dysponowania odpowiednimi zasobami kadr o adekwatnych do profilu gospodarczego kwalifikacjach i kompetencjach, dlatego jednym z komponentów celu jest podnoszenie jakości i dostępności kapitału ludzkiego.

4.3 Kompleksowo zarządzane tereny inwestycyjne

Jednym z warunków wzmocnienia konkurencyjności gospodarczej obszaru Metropolii Krakowskiej jest świadome i efektywne zarządzanie terenami inwestycyjnymi. Konieczne jest zwiększenie oferty terenów przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej, dlatego cel 4.3 koncentruje się na poprawie dostępności terenów inwestycyjnych oraz podnoszeniu jakości zarządzania nimi. Jednym z komponentów celu jest wsparcie gmin w procesie świadczenia opieki nad inwestorami przez pracowników urzędów gminnych, w tym opieki poinwestycyjnej.

5 Metropolia Krakowska inspirująca, czerpiąca z różnorodności i lokalnych potencjałów, bazująca na sieciach współpracy

5.1 Zintegrowana i atrakcyjna oferta, odpowiadająca na potrzeby odbiorców

Kultura jest nośnikiem wartości i zmian społecznych, a współpraca w tym obszarze oraz otwieranie się w tym wymiarze na sąsiadów może stać się bazą do budowania wspólnoty metropolitalnej. Dlatego w celu 5.1 postawiono na efektywną współpracę animatorów kultury, rekreacji i sportu, w tym NGO oraz branży turystycznej, oraz tworzenie zintegrowanej bazy wiedzy, skierowanej do wszystkich mieszkańców obszaru - bez względu na miejsce zamieszkania.

Współpraca w dziedzinie oferty czasu wolnego powinna prowadzić do budowania atrakcyjnej i jakościowej oferty. Oferta ta powinna czerpać z lokalnych przewag i potencjałów oraz uzupełniać się wzajemnie pomiędzy gminami Metropolii Krakowskiej i stanowić przyczynek do współpracy między różnymi instytucjami i organizatorami wydarzeń. Ważnym komponentem celu jest promocja walorów krajobrazowych i przyrodniczych, a także niematerialnego dziedzictwa kulturowego poprzez rozpoznawanie i czerpanie z lokalności, w tym tradycji czy zwyczajów lokalnych społeczności.

5.2 Wysoka jakość i dostępność wielofunkcyjnej infrastruktury

Tworzenie i upowszechnianie wysokiej jakościowo oferty nie będzie możliwe w przypadku braku odpowiedniej, wielofunkcyjnej infrastruktury, pozwalającej na organizację wydarzeń różnego typu, w tym w formule hybrydowej, bądź w ramach relacji internetowej (*streaming*). Dlatego też, cel 5.2 skoncentrowany jest na tworzeniu i modernizacji przestrzeni kultury, rekreacji i sportu, tak aby jak najlepiej służyła ona mieszkańcom obszaru oraz wzmacniała ofertę turystyczną Metropolii. Ponadto w celu zawiera się ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszaru Metropolii Krakowskiej.

6 Metropolia Krakowska sprzyjająca skutecznej, włączającej edukacji, opartej na twórczych relacjach

6.1 Twórcze relacje pracowników oświaty i sprawna organizacja edukacji na poziomie lokalnym

Cel 6.1 skoncentrowany jest na stworzeniu warunków do inspirującej i efektywnej współpracy pracowników oświaty na poziomie ponadlokalnym, w tym nauczycieli, dyrektorów szkół czy pracowników gminnych zespołów ekonomiczno-administracyjnych szkół. Drugim wymiarem celu jest podejmowanie działań w zakresie dokształcania i motywowania nauczycieli, celem dostarczenia najmłodszym mieszkańcom Metropolii Krakowskiej opieki i nauki na najwyższym poziomie.

6.2 Atrakcyjna oferta kształcenia, dostosowana do oczekiwań rynku pracy

System edukacji mierzy się z wieloma wyzwaniami, których rozwiązanie wymaga podjęcia systemowych działań na poziomie krajowym. Niemniej, również w społecznościach samorządowych istnieje potencjał do zmiany, na którą nastawiony jest cel 6.2, a która dotyczy podniesienia atrakcyjności oferty kształcenia zarówno w przedszkolach i szkołach, jak i w kształceniu technicznym i branżowym. Niezwykle istotny komponent celu 6.2 stanowi również wspieranie działań na rzecz edukacji dorosłych, które będą wspierać postawę uczenia się przez całe życie (*life-long learning*).

6.3 Dostępna i przyjazna przestrzeń sprzyjająca edukacji

Realizacja atrakcyjnej oferty edukacyjnej nie jest możliwa bez inwestycji w przyjazną i dostępną przestrzeń. Inwestycje w infrastrukturę oświaty, w tym te związane z odpowiednim wyposażeniem pracowni szkolnych, stanowią oś celu 6.3. W ramach tego celu uwaga zwrócona jest na szkołę w szerszym kontekście - nie tylko jako na budynek, w którym świadczona jest oferta edukacyjna, ale także jako centrum aktywności lokalnej społeczności.

7 Metropolia Krakowska zapewniająca mieszkańcom nowoczesne i dostępne usługi społeczne, ceniąca równość i solidarność społeczną

7.1. Dostępne i wysokiej jakości usługi społeczne oraz skoordynowana i aktywna współpraca w obszarze ochrony zdrowia

Cel zogniskowany jest wokół działań mających przygotować samorządy lokalne na zmiany demograficzne i społeczne, skutkujące m.in. rosnącym zapotrzebowaniem na miejsca opieki nad dziećmi do lat 3 oraz miejsca opieki i aktywizacji osób starszych. Podniesienie dostępności i jakości oferty usług społecznych, w tym opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, opieki dziennej czy całodobowej dla osób starszych, niesamodzielnych i niepełnosprawnych oraz usług wytchnieniowych stanowi jedno ze strategicznych wyzwań w perspektywie kolejnego dziesięciolecia.

Podobnie jak system oświaty, system ochrony zdrowia wymaga zasadniczej reformy, która nie pozostaje w rękach samorządu terytorialnego. Dlatego cel 7.1 obejmuje także współpracę gmin w dziedzinie podnoszenia jakości i dostępności usług zdrowotnych oraz zapewnieniu odpowiedniej infrastruktury ochrony zdrowia, która pozostaje m.in. w gestii samorządów.

7.2 Przyjazne środowisko życia i pracy dla migrantów

Postępujące procesy migracyjne i brak jednoznacznych wytycznych systemowych w tym zakresie sprawia, że samorządy powinny oddolnie, na poziomie lokalnym, projektować działania i planować procesy mające sprzyjać integracji cudzoziemców w społecznościach lokalnych i na lokalnym rynku pracy. Cel 7.3 opiera się na przekonaniu, że optymalnym rozwiązaniem w tym kontekście, jest stworzenie wspólnej i spójnej ponadlokalnej polityki migracyjnej.

7.3 Efektywna współpraca w zakresie polityki mieszkaniowej oraz rewitalizacji

Cel 7.4 skoncentrowany jest na współpracy gmin Metropolii Krakowskiej w zakresie wypracowania i wdrożenia standardów, czy rekomendacji w zakresie polityki mieszkaniowej. Z uwagi na duże zapotrzebowanie w tym obszarze, cel obejmuje także tworzenie warunków do powstawania nowych mieszkań komunalnych. Dodatkowo, komponentem celu jest podejmowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, mających przywracać społeczności lokalnej przestrzeń, która wpływać będzie na podnoszenie jakości życia.

Matryca operacyjna - siatka celów i kierunków działania

1. Metropolia Krakowska inteligentnie zarządzana, oparta na partnerstwie i zaangażowanej kadrze

1.1 Wysoka jakość strategicznego zarządzania wzmocniającego relacje wewnętrzne

- 1.1.1 wzmocnianie partnerstwa gmin Metropolii Krakowskiej
- 1.1.2 podnoszenie jakości zarządzania i zapewnianie wysokiej dostępności rzetelnych i aktualnych danych
- 1.1.3 poprawa dostępności cyfrowej usług publicznych

1.2 Sprawny system koordynacji zewnętrznych sieci współpracy

- 1.2.1 budowanie trwałych relacji gmin Metropolii Krakowskiej z otoczeniem zewnętrznym w tym z gminami Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Krakowa
- 1.2.2 włączanie Metropolii Krakowskiej w sieci współpracy na poziomie krajowym i międzynarodowym
- 1.2.3 kreowanie wizerunku Metropolii Krakowskiej na zewnątrz

1.3 Wysoki poziom kompetencji i zaangażowania kadr

- 1.3.1 rozwój kompetencji kadr gmin Metropolii Krakowskiej
- 1.3.2 wzmocnianie kapitału osobowego Biura Metropolii Krakowskiej

1.4 Skuteczne wsparcie gmin w budowaniu wspólnoty lokalnej

- 1.4.1 promowanie i wdrażanie działań edukacyjnych i informacyjnych dotyczących realizowanych polityk publicznych
- 1.4.2 wspieranie gmin w zakresie prowadzenia dialogu społecznego i włączania społeczności lokalnych do procesów planowania

2. Metropolia Krakowska przyjazna środowisku, zorientowana na neutralność klimatyczną, zapewniająca wysoką jakość życia

2.1 Sprawny system gospodarowania przestrzenią, uwzględniający ograniczenia środowiskowe

- 2.1.1 stworzenie metropolitalnego systemu danych przestrzennych

2.2 Efektywna gospodarka energetyczna i wysoka jakość powietrza

- 2.2.1 efektywne zarządzanie energią, w tym podnoszenie efektywności energetycznej budynków
- 2.2.2 rozwój energetyki rozproszonej i podnoszenie stopnia wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz nowych technologii
- 2.2.3 wdrażanie wspólnych działań i narzędzi służących poprawie jakości powietrza

2.3 Racjonalna gospodarka odpadami i efektywne wykorzystanie surowców

- 2.3.1 wypracowanie i wdrożenie wspólnych standardów i procesów gospodarowania odpadami komunalnymi
- 2.3.2 wypracowanie wspólnej polityki w zakresie minimalizowania ilości odpadów

2.4 Powszechny dostęp do wysokiej jakości wody pitnej i użytkowej oraz dostępne i wielofunkcyjne tereny zieleni

- 2.4.1 podnoszenie jakości systemu gospodarowania wodą, w tym usług w zakresie gospodarki wodno-ściekowej
- 2.4.2 rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, tworzenie nowych terenów zielonych i wysokiej jakości przestrzeni publicznych oraz integracja rozproszonej struktury zieleni w ciągły system
- 2.4.3 działanie na rzecz ochrony korytarzy ekologicznych oraz wspierania bioróżnorodności

3. Metropolia Krakowska sprzyjająca aktywnej, ekologicznej i efektywnej mobilności

3.1 Trwała współpraca i skuteczna koordynacja relacji między samorządami oraz zarządcami i organizatorami transportu

- 3.1.1 tworzenie warunków do współpracy w zakresie zarządzania transportem na terenie Metropolii Krakowskiej
- 3.1.2 optymalizowanie siatki połączeń i integracja taryfowa na terenie Metropolii Krakowskiej

3.2 Wysoka dostępność infrastruktury zrównoważonej mobilności i integracja różnych form transportu

- 3.2.1 inwestycje i działania na rzecz rozwoju efektywnego, ekologicznego i zintegrowanego transportu
- 3.2.2 tworzenie zintegrowanej i bezpiecznej infrastruktury pieszo-rowerowej

4. Metropolia Krakowska innowacyjna i konkurencyjna, kreująca trwałe relacje w sieci wiodących ośrodków gospodarczych Europy

4.1 Skuteczna współpraca międzysektorowa

- 4.1.1 wzmocnianie relacji między samorządami, a sektorami nauki i biznesu

4.2 Wysoka konkurencyjność gospodarcza

- 4.2.1 identyfikacja i rozwój lokalnych specjalizacji gmin
- 4.2.2 wspólna promocja marki gospodarczej Metropolii Krakowskiej
- 4.2.3 animowanie lokalnej przedsiębiorczości i innowacyjności firm
- 4.2.4 podnoszenie jakości i dostępności kapitału ludzkiego na potrzeby rynku pracy

4.3 Kompleksowo zarządzane tereny inwestycyjne

- 4.3.1 poprawa dostępności terenów inwestycyjnych
- 4.3.2 wzrost jakości zarządzania terenami inwestycyjnymi, w tym Strefami Aktywności Gospodarczej

5. Metropolia Krakowska inspirująca, czerpiąca z różnorodności i lokalnych potencjałów, bazująca na sieciach współpracy

5.1 Zintegrowana i atrakcyjna oferta, odpowiadająca na potrzeby odbiorców

- 5.1.1 prowadzenie wspólnej bazy wiedzy oraz działań informacyjno-promocyjnych w zakresie oferty czasu wolnego (kultura, rekreacja, turystyka, sport) oraz edukacji kulturalnej
- 5.1.2 promowanie dziedzictwa kulturowego oraz walorów krajobrazowych i przyrodniczych, w tym poprzez tworzenie zintegrowanej i atrakcyjnej oferty turystycznej

5.2 Wysoka jakość i dostępność wielofunkcyjnej infrastruktury

- 5.2.1 inwestycje w rozwój i wyposażenie infrastruktury czasu wolnego
- 5.2.2 podejmowanie działań na rzecz ochrony i adaptacji dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszaru

6. Metropolia Krakowska sprzyjająca skutecznej, włączającej edukacji, opartej na twórczych relacjach

6.1 Twórcze relacje pracowników oświaty i sprawna organizacja edukacji na poziomie lokalnym

- 6.1.1 stworzenie sieci inspiracji i wymiany wiedzy między pracownikami oświaty
- 6.1.2 podejmowanie wspólnych działań w zakresie dokształcania i motywowania nauczycieli

6.2 Atrakcyjna oferta kształcenia, dostosowana do oczekiwań rynku pracy

- 6.2.1 podejmowanie działań na rzecz wzmocnienia kompetencji i formowania postaw dzieci i młodzieży
- 6.2.2 podejmowanie działań na rzecz poprawy wizerunku kształcenia technicznego i branżowego
- 6.2.3 wspieranie i wdrażanie działań w zakresie edukacji dorosłych

6.3 Dostępna i przyjazna przestrzeń sprzyjająca edukacji

- 6.3.1 inwestycje w rozwój i wyposażenie infrastruktury oświaty

7. Metropolia Krakowska zapewniająca mieszkańcom nowoczesne i dostępne usługi społeczne, ceniąca równość i solidarność społeczną

7.1 Dostępne i wysokiej jakości usługi społeczne oraz skoordynowana i aktywna współpraca w obszarze ochrony zdrowia

- 7.1.1 wspieranie gmin w prowadzeniu działań na rzecz poprawy jakości i dostępności usług społecznych
- 7.1.2 rozwój infrastruktury i wspieranie opieki nad dziećmi do lat 3
- 7.1.3 podnoszenie jakości i dostępności usług opieki zdrowotnej w tym poprzez inwestycje w infrastrukturę

7.2 Przyjazne środowisko życia i pracy dla migrantów

7.3 Efektywna współpraca w zakresie polityki mieszkaniowej oraz rewitalizacji

- 7.3.1 rozwój aktywnej polityki mieszkaniowej oraz rewitalizacji na poziomie ponadlokalnym

Schemat zależności pomiędzy celami SMK2030

		CEL 1	CEL 2				CEL 3	CEL 4			CEL 5	CEL 6			CEL 7								
		1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	4.1	4.2	4.3	5.1	5.2	6.1	6.2	6.3	7.1	7.2	7.3	
CEL 1	1.1																						
	1.2																						
	1.3																						
	1.4																						
CEL 2	2.1																						
	2.2																						
	2.3																						
	2.4																						
CEL 3	3.1																						
	3.2																						
CEL 4	4.1																						
	4.2																						
	4.3																						
CEL 5	5.1																						
	5.2																						
CEL 6	6.1																						
	6.2																						
	6.3																						
CEL 7	7.1																						
	7.2																						
	7.3																						

Spójność z celami Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”

Co najistotniejsze, cały obszar Metropolii Krakowskiej (15 gmin) zawiera się w optymalnym zasięgu MOF, wyznaczonym w Strategii Województwa Małopolska 2030, a partnerstwo między gminami Metropolii ma zinstytucjonalizowaną formę, popartą silną wolą współpracy. Ponadto oba dokumenty wykazują spójność celów:

CELE SRWM 2030

Małopolskie

CEL: Rozwój społecznie wrażliwy, sprzyjający rodzinie

CELE SMK 2030

Cel 5. Metropolia Krakowska inspirująca, czerpiąca z różnorodności i lokalnych potencjałów, bazująca na sieciach współpracy

Cel 6. Metropolia Krakowska sprzyjająca skutecznej, włączającej edukacji, opartej na twórczych relacjach

Cel 7. Metropolia Krakowska zapewniająca mieszkańcom nowoczesne i dostępne usługi społeczne, ceniąca równość i solidarność społeczną

Gospodarka

CEL: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka

Cel 4. Metropolia Krakowska innowacyjna i konkurencyjna, kreująca trwałe relacje w sieci wiodących ośrodków gospodarczych Europy

Klimat i środowisko

CEL: Wysoka jakość środowiska i dążenie do neutralności klimatycznej

Cel 2. Metropolia Krakowska przyjazna środowisku, zorientowana na neutralność klimatyczną, zapewniająca wysoką jakość życia

Cel 3. Metropolia Krakowska sprzyjająca aktywnej, ekologicznej i efektywnej mobilności

Zarządzanie strategiczne rozwojem

CEL: System zarządzania strategicznego rozwojem dostosowany do wyzwań dekady 2020–2030

Cel 1. Metropolia Krakowska inteligentnie zarządzana, oparta na partnerstwie i zaangażowanej kadrze

Rozwój zrównoważony terytorialnie

CEL: Zrównoważony i trwały rozwój oparty na endogenicznych potencjałach

System realizacji i wdrażania

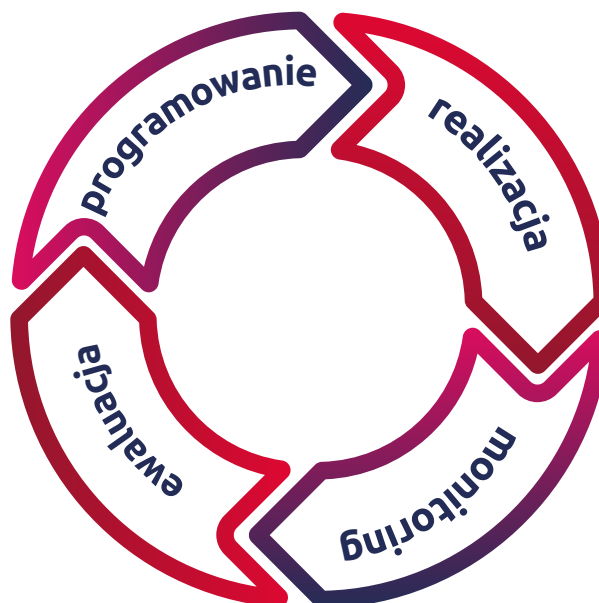
Strategia ponadlokalna Metropolia Krakowska 2030 to najistotniejszy dokument programowy dla partnerstwa powstałego w ramach Stowarzyszenia Metropolia Krakowska. System realizacji dokumentu zostanie oparty na klarownych zasadach i będzie wdrażany z zastosowaniem prostych i skutecznych narzędzi. Jedynie wdrożona strategia może przynieść powodzenie i wymierne korzyści, dlatego powinna stanowić realny dokument odniesienia dla podejmowanych przez gminy członkowskie decyzji i prowadzonych działań. Wpłyne to na ich integrację i pozwoli osiągnąć efekt synergii płynący ze współpracy oraz umożliwi podniesienie jakości standardów strategicznego zarządzania na całym obszarze. To właśnie od wysokiej jakości rządzenia uzależniony będzie stopień wdrożenia strategii i skuteczność zakładanych w niej przedsięwzięć.

CYKL ZARZĄDZANIA

System realizacji strategii oparty zostanie o klasyczny cykl zarządzania:

programowanie → realizacja (wdrożenie) → monitoring → ewaluacja → programowanie (aktualizacja) → [...]

Precyzyjny zakres i częstotliwość ewaluacji dokumentu określi **Plan monitoringu i ewaluacji SMK2030**

ZASADY

Strategia ponadlokalna realizowana będzie poprzez wielosektorowe partnerstwa i przedsięwzięcia, dlatego oparta zostanie o kluczowe zasady, którymi będą:

PARTNERSTWO I ZDOLNOŚĆ DO KOMPROMISU - otwartość na aktywną współpracę i wzajemne równe traktowanie podmiotów zaangażowanych w działania rozwojowe oraz dążenie do godzenia różnych interesów dla dobra ogółu

ZINTEGROWANE PODEJŚCIE - projektowanie rozwiązań w oparciu o podejście kompleksowe, przy uwzględnieniu silnych zależności międzydziedzinowych i wymiaru przestrzennego strategii

OPERACJONALIZACJA I KONSEKWENCJA - każda z koordynowanych polityk rozwoju powinna określać instrumenty (reguły, procedury, itp.), które pozwolą na wdrożenie konkretnych działań prowadzących do osiągnięcia celów oraz będą określać sposób monitorowania i reagowania oraz odpowiedzialność w zakresie wdrożenia rozwiązań

ARCHITEKTURA STRATEGII

Strategia realizowana będzie w **7 dziedzinach współpracy ponadlokalnej**. Cele strategiczne osiągnane będą poprzez realizację Planów Działania - w celu ich przygotowania Walne Zebranie Członków powoła spośród swoich członków **Komisje tematyczne**. Biuro Stowarzyszenia Metropolia Krakowska współpracować będzie z przedstawicielami komisji tematycznych przy stymulowaniu partnerstw i przedsięwzięć, kształtowaniu precyzyjnych celów i planów działań, zapewniając obsługę i merytoryczne wsparcie.

W każdej gminie członkowskiej Metropolii Krakowskiej powstanie dedykowany współpracy ponadlokalnej **zespół ds. współpracy metropolitalnej**, a jego członkowie wejdą w skład metropolitalnych **forów tematycznych**. Fora zaangażowane będą w tworzenie Planów Działania, prowadzenie bieżącej wymiany informacji i dobrych praktyk we właściwym tematycznie zakresie, analizę danych i wsparcie merytoryczne Komisji tematycznych.

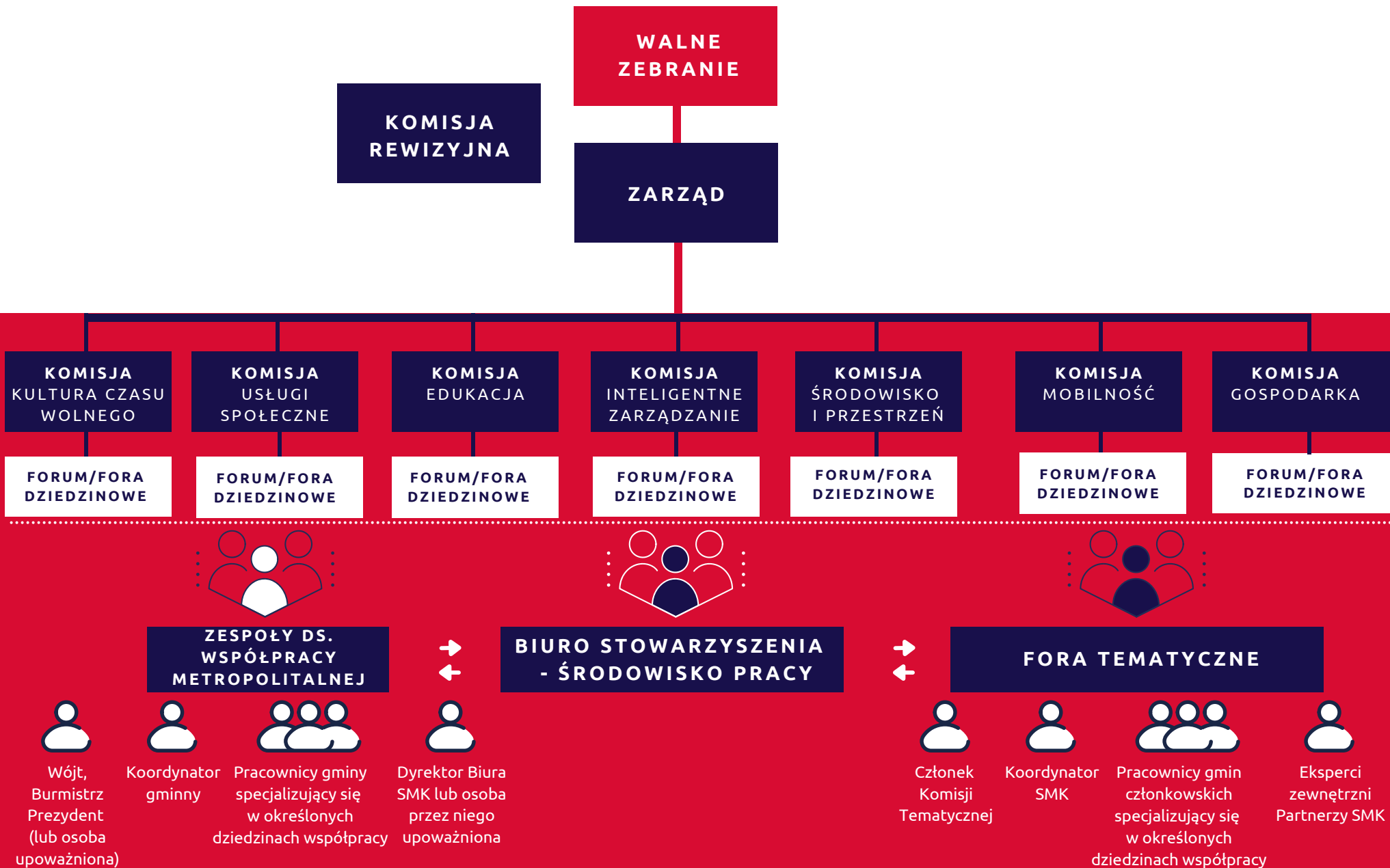
Najistotniejszymi dokumentami wykonawczymi będą:

PLANY DZIAŁAŃ - określą one opisy działań zmierzających do realizacji celów strategicznych i zostaną przygotowane przez przedstawicieli komisji tematycznych oraz ekspertów w ramach prac komisji tematycznych, koordynowanych przez Biuro Stowarzyszenia. Plany Działania będą zawierać w szczególności precyzyjne cele i zakładane efekty, zadania, podział odpowiedzialności oraz zasady monitorowania i ewaluacji Planu.

ROCZNE PROGRAMY PRAC - określą one priorytetowe zadania do realizacji przez Stowarzyszenie w ciągu roku kalendarzowego, odnoszące się w szczególności do celów wynikających ze Strategii, Planów Działania i priorytetów określanych przez Członków Stowarzyszenia. Projekt Roczno Programu Prac opracowywany będzie przez Biuro Stowarzyszenia i przyjmowany przez Walne Zebranie w terminie do końca grudnia roku poprzedzającego rok, w którym ma obowiązywać.

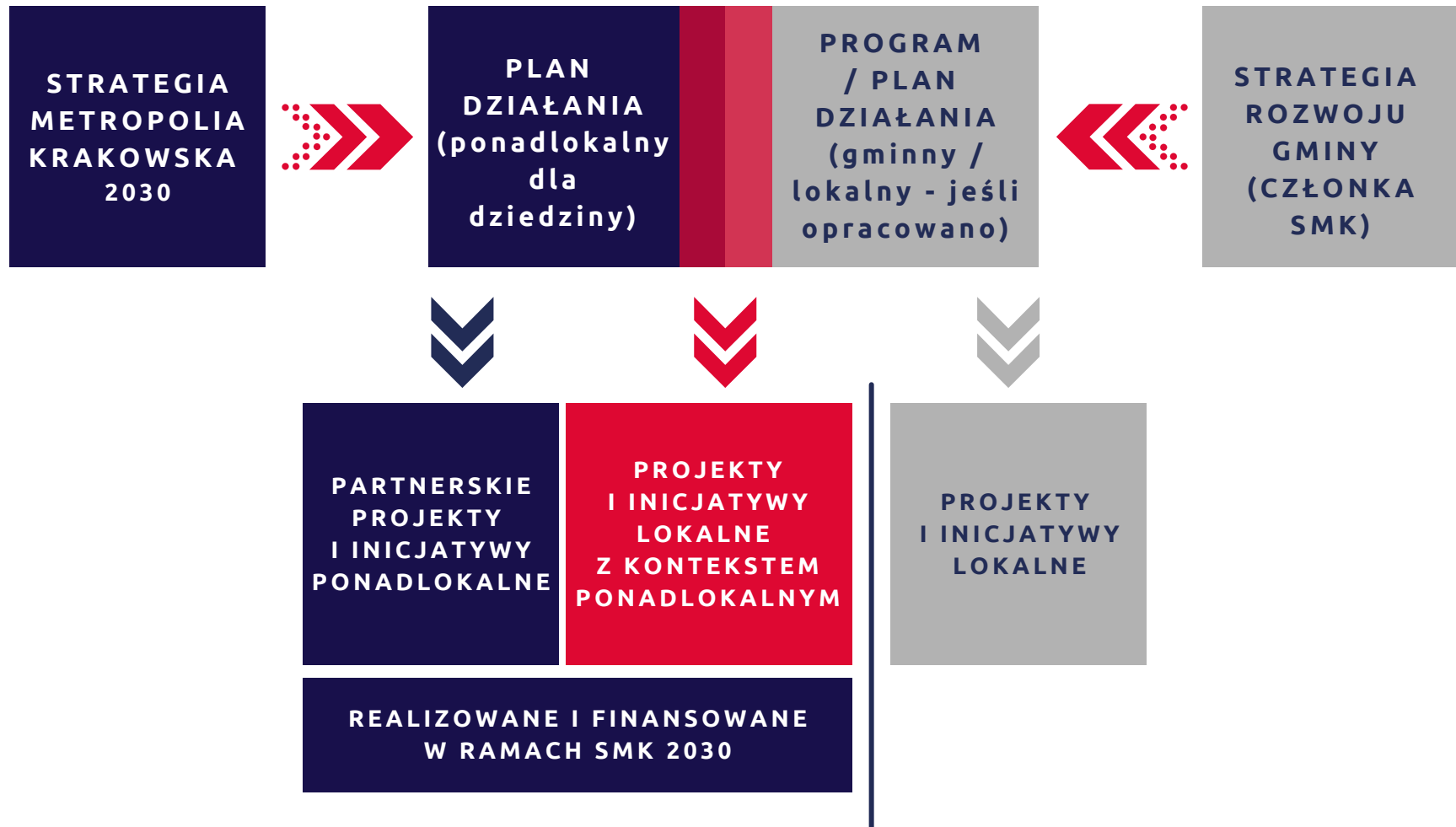

System realizacji Strategii Metropolia Krakowska 2030

Schemat relacji pomiędzy strategiami

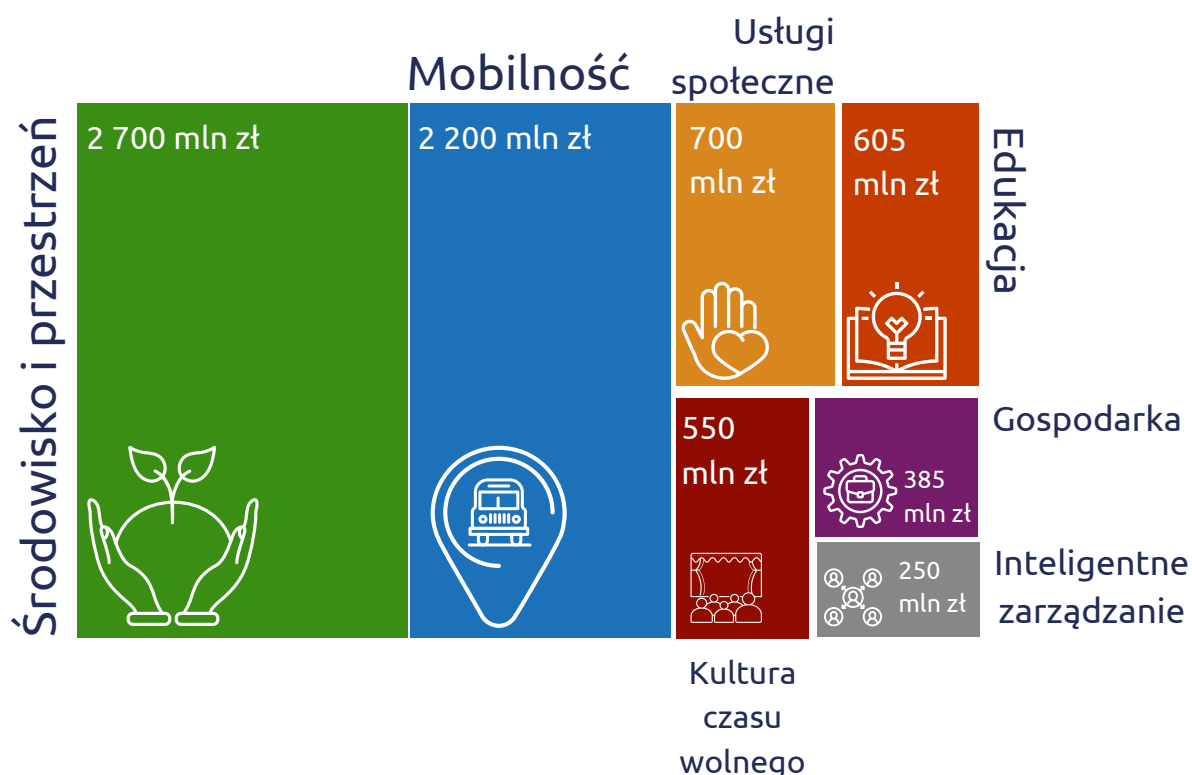
Co ważne Strategia Metropolia Krakowska 2030 nie ogranicza się wyłącznie do realizacji zadań i projektów partnerskich, ale może objąć także sferę działań i projektów wynikających ze strategii rozwoju lokalnego w przypadkach, gdy te będą dotyczyły kontekstów ponadlokalnych i będą służyły realizacji celów wynikających z SMK2030.

Ramy finansowe

Cele określone w Strategii Metropolia Krakowska, wdrażane będą poprzez realizację inwestycyjnych oraz nieinwestycyjnych działań i projektów. Będą one realizowane zarówno w postaci tzw. wiązek projektowych, czyli pojedynczych projektów realizowanych w poszczególnych gminach, które składać się będą na wspólny efekt, jak i projektów wspólnych, czyli zadań ponadlokalnych, koordynowanych przez Biuro Stowarzyszenia Metropolia Krakowska.

Typy projektów oraz szczegółowy opis zadań, jakie powinny zostać zrealizowane w każdej dziedzinie określać będą Plany Działania - dokumenty wdrożeniowe Strategii. Poniżej zaprezentowano ramy finansowe Strategii, wskazujące na szacunkowe koszty, jakie należałoby ponieść, aby zrealizować cele założone w każdej z dziedzin współpracy.

W ramach prac nad Strategią zdefiniowano typy oraz wiązki projektów, których wdrożenie ma przyczynić się do realizacji celów. Poniżej opisano najważniejsze z nich.

Inteligentne zarządzanie

Szacowana wartość inwestycji:

250 mln zł (za wyłączeniem Strategii ZIT, na którą złożą się także projekty z innych dziedzin)

- Projekt wspólny - Stworzenie Obserwatorium metropolitalnego oraz współpraca na rzecz rozwoju Banku danych o mieście Metropolii Krakowskiej
- Wiązka projektów - Budowa wielofunkcyjnych, inteligentnych obiektów administracji publicznej
- Wiązka projektów na rzecz poprawy dostępności i jakości e-usług świadczonych dla odbiorców usług publicznych (mieszkańców, przedsiębiorców, itp.)
- Wiązka projektów na rzecz transformacji cyfrowej gmin i wzrostu wykorzystania innowacyjnych technologii w administracji
- Wiązka projektów związanych z nawiązywaniem relacji i współpracy z otoczeniem zewnętrznym, w tym z gminami Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Krakowa oraz kreowaniem wizerunku Metropolii Krakowskiej na zewnątrz
- Wiązka projektów dot. programów/cyklów szkoleniowych dla pracowników administracji lokalnej w obszarach wymagających wzmocnienia kompetencji, w tym zwłaszcza kompetencji przyszłości
- Wiązka projektów dotyczących partycypacji społecznej w procesach prowadzonych przez gminy Metropolii Krakowskiej

Dokumenty wdrożeniowe - Plany Działania:

1.1 Utworzenie Obserwatorium i rozwój Banku Danych o Mieście i Metropolii Krakowskiej

1.2 Plan rozwoju współpracy i inwestycji w zakresie cyfryzacji i e-usług publicznych

1.3 Plan rozwoju współpracy Metropolii Krakowskiej z otoczeniem zewnętrznym, w tym z gminami MOF, oraz kreowania wizerunku

1.4 Plan rozwoju i doskonalenia kadr Metropolii Krakowskiej

1.5 Plan wspierania procesów partycypacyjnych w gminach Metropolii Krakowskiej

*1.6 Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych - dokument przekrojowy dla wybranych w toku negocjacji dziedzin

Środowisko i przestrzeń

Szacowana wartość inwestycji:
2 700 mln zł

- Projekt wspólny - Opracowanie Planu adaptacji do zmian klimatu / strategii proklimatycznej dla Metropolii Krakowskiej
- Wiązka projektów dotyczących adaptacji do zmian klimatu
- Wiązka projektów w zakresie spójnej edukacji ekologicznej skierowanej do mieszkańców Metropolii Krakowskiej
- Projekt wspólny - Stworzenie systemu monitorowania zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej
- Projekt wspólny - Stworzenie mapy potencjału płytkiej geotermii dla obszaru Metropolii Krakowskiej
- Projekt wspólny - Stworzenie mapy potencjału solarnego dla obszaru Metropolii Krakowskiej
- Wiązka projektów dot. głębokiej termomodernizacji budynków prywatnych
- Wiązka projektów dot. głębokiej termomodernizacji budynków publicznych
- Wiązka projektów dot. instalacji OZE w budynkach prywatnych
- Wiązka projektów dot. instalacji OZE w budynkach użyteczności publicznej
- Wiązka projektów dot. wymiany nieekologicznych źródeł ciepła w budynkach prywatnych
- Wiązka projektów dot. eliminacji zanieczyszczeń z sektora transportu i przemysłu
- Wiązka projektów dot. wymiany nieekologicznych źródeł ciepła w budynkach prywatnych
- Wiązka projektów dot. inwestycji w zakresie gospodarowania odpadami, w tym budowa i rozbudowa PSZOK.
- Projekt wspólny: Wypracowanie wspólnej polityki / standardów gospodarowania odpadami komunalnymi
- Projekt wspólny: Opracowanie Planu w zakresie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym (GOZ) na terenie Metropolii Krakowskiej
- Wiązka projektów dot. gospodarowania wodami opadowymi, tworzenia i rozwoju zielonych terenów publicznych, ochrony i zagospodarowania parków rzecznych
- Wiązka projektów dot. rozbudowy i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, w tym do gospodarowania osadami ściekowymi
- Projekty eksperymentalne i pilotażowe

Środowisko i przestrzeń

Szacowana wartość inwestycji:
2 700 mln zł

Dokumenty wdrożeniowe - Plany Działania:

- 2.1** Plan rozwoju współpracy i inwestycji na rzecz adaptacji do zmian klimatu
- 2.2** Plan rozwoju edukacji ekologicznej
- 2.3** Plan rozwoju współpracy w zakresie zagospodarowania przestrzennego
- 2.4** Plan rozwoju współpracy i inwestycji w zakresie zarządzania energią i wykorzystania OZE
- 2.5** Plan poprawy jakości powietrza w Metropolii Krakowskiej
- 2.6** Plan rozwoju współpracy i inwestycji w zakresie gospodarowania odpadami
- 2.7** Plan rozwoju współpracy i inwestycji w zakresie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym
- 2.8** Plan wdrożenia rozwiązań opartych na przyrodzie i rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury

Mobilność

Szacowana wartość inwestycji:
2 200 mln zł

- Wiązka projektów inwestycyjnych, wynikających z Planu Zrównoważonej Mobilności Metropolii Krakowskiej, w tym:
 1. rozbudowa i modernizacja kluczowej infrastruktury transportowej, w tym drogowej
 2. budowa i rozbudowa parkingów P+R oraz B+R
 3. budowa i rozbudowa dróg dla rowerów, jako części spójnego systemu
 4. realizacja projektów w zakresie bezpiecznej ostatniej mili, w tym modernizacja przystanków
 5. zakup ekologicznego taboru (tramwajowego oraz autobusowego)
 6. realizacja projektów z zakresu elektromobilności
- Wiązka projektów dotyczących spójnej komunikacji w zakresie mobilności skierowanej do mieszkańców Metropolii Krakowskiej

Dokumenty wdrożeniowe - Plany Działania:

3.1 Stworzenie Planu Zrównoważonej Mobilności Metropolii Krakowskiej

3.2 Plan komunikacji z mieszkańcami w zakresie mobilności

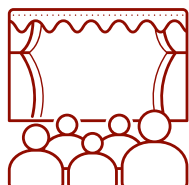
Gospodarka

Szacowana wartość inwestycji:
385 mln zł

- Projekt wspólny dotyczący rozwoju promocji gospodarczej obszaru Metropolii Krakowskiej i wdrożenia modelu rozwoju gospodarczego obszaru
- Wiązki projektów dot. tworzenia, rozbudowy i poprawy dostępności terenów inwestycyjnych, w tym Stref Aktywności Gospodarczej

Dokumenty wdrożeniowe - Plany Działania:

4. Plan rozwoju współpracy i inwestycji w zakresie rozwoju gospodarczego Metropolii Krakowskiej oraz rozwoju działań na rzecz adaptacji kadr do rynku pracy

Kultura czasu wolnego

Szacowana wartość inwestycji:
550 mln zł

- Wiązka projektów dot. renowacji obiektów materialnego dziedzictwa kulturowego.
- Wiązka projektów dot. tworzenia i modernizacji wielofunkcyjnych obiektów, w których świadczona jest oferta czasu wolnego.
- Wiązka projektów miękkich w zakresie budowania atrakcyjnej oferty czasu wolnego, w tym we współpracy z podmiotami zewnętrznymi.
- Projekt wspólny - Stworzenie i rozbudowa ponadlokalnego informatora w zakresie oferty czasu wolnego
- Projekt wspólny - Stworzenie i rozbudowa ponadlokalnego informatora o atrakcjach i bogactwie przyrodniczym Metropolii Krakowskiej pod kątem turystyki jednodniowej i weekendowej

Dokumenty wdrożeniowe - Plany Działania:

5. Plan rozwoju oferty czasu wolnego na terenie Metropolii Krakowskiej

Edukacja

Szacowana wartość inwestycji:

605 mln zł

- Wiązka projektów dot. budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury oświatowej oraz wyposażenia szkół i przedszkoli
- Projekt wspólny - Stworzenie platformy współpracy szkół zawodowych, uczniów oraz pracodawców
- Projekt wspólny - Stworzenie i rozwój ponadlokalnego programu edukacyjnego, rozwijającego kompetencje kluczowe, w tym niezbędne na rynku pracy
- Wiązka projektów miękkich w zakresie budowania atrakcyjnej oferty edukacyjnej oraz podnoszenia kompetencji kadr oświaty.

Dokumenty wdrożeniowe - Plany Działania:

6. Plan podnoszenia jakości kształcenia i zarządzania oświatą

Usługi społeczne

Szacowana wartość inwestycji:
700 mln zł

- Projekty innowacyjne i eksperymentalne w zakresie usług społecznych
- Wiązka projektów dot. budowy, modernizacji oraz doposażenia placówek podstawowej opieki zdrowotnej
- Wiązka projektów dot. budowy, rozbudowy, modernizacji i doposażenia szpitali
- Wiązka projektów dot. realizacji działań aktywizujących seniorów
- Wiązka projektów dot. tworzenia nowych miejsc opieki oraz podnoszenia dostępności usług dla osób starszych i niesamodzielnych
- Wiązka projektów dot. tworzenie i rozwoju miejsc opieki nad dziećmi do lat 3.
- Projekt wspólny - Wypracowanie założeń ponadlokalnej polityki migracyjnej, w tym standardów obsługi cudzoziemców na terenie Metropolii Krakowskiej
- Wiązka projektów dot. budowy i rozbudowy mieszkań komunalnych
- Wiązka projektów dot. rewitalizacji zdegradowanych przestrzeni publicznych

Dokumenty wdrożeniowe - Plany Działania:

7.1 Plan podnoszenia jakości i dostępności usług społecznych, opiekuńczych i zdrowotnych, w tym wspierania profilaktyki

7.2 Plan podnoszenia dostępności opieki nad dziećmi do lat 3

7.3 Plan współpracy w obszarze polityki migracyjnej

7.4 Plan rozwoju współpracy w zakresie polityki mieszkaniowej i rewitalizacji przestrzeni

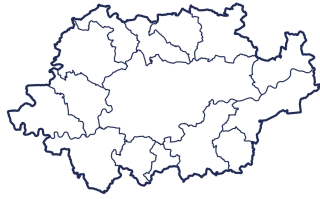
Potencjalne źródła finansowania

Zaplanowane w Strategii kierunki działania, mogą być wspierane finansowo z wielu źródeł oraz poprzez różne mechanizmy finansowania. Poniżej wskazano najważniejsze z nich. Metropolia Krakowska będzie aktywnie dążyć do pozyskania środków niezbędnych do wdrożenia priorytetowych inwestycji i działań zapisanych we wspólnej Strategii oraz poszukiwać wsparcia na inwestycje mogące stanowić tzw. dźwignie rozwoju.

Priorytety Strategii Metropolia Krakowska 2030 wpisują się w te zdefiniowane w dokumentach wyższego szczebla, w tym przede wszystkim w politykach przyjętych na poziomie Unii Europejskiej. Tym samym, przewiduje się wykorzystanie środków z mechanizmów wspólnotowych, zwłaszcza do realizacji celów związanych z ochroną środowiska, energetyką, mobilnością czy włączeniem społecznym.

Szczegółowe informacje dotyczące dostępnych środków finansowych na poszczególne działania, zawierać będą dokumenty wykonawcze Strategii - Plany Działania dla poszczególnych dziedzin współpracy.

środki własne JST (środki pochodzące z budżetów gmin, wchodzących w skład Stowarzyszenia Metropolia Krakowska)

środki własne gmin Metropolii Krakowskiej przeznaczone będą zarówno na pełne finansowanie niektórych inwestycji, służących realizacji celów Strategii, jak i na pokrycie wkładu własnego do inwestycji współfinansowanych ze środków zewnętrznych

środki pozyskane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2021-2027

środki pochodzące z programu regionalnego pochodzące m.in. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego

środki pozyskane w ramach konkursów organizowanych przez Województwo Małopolskie

środki pochodzące z konkursów tematycznych, organizowanych przez Województwo Małopolskie np. w obszarze ochrony dziedzictwa czy rozwoju turystyki

środki pochodzące z budżetu państwa

środki celowe dostępne w poszczególnych ministerstwach, dedykowane fundusze i programy, takie jak np.:

- Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
- Partnerska Inicjatywa Miast

środki funduszy celowych, w tym m.in.: środki pochodzące z:

- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Banku Gospodarstwa Krajowego
- Funduszu Pracy
- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej

środki pozyskane z Krajowego Planu Odbudowy

środki pochodzące z Funduszu Odbudowy (Next Generation EU), którego celem jest odbudowa i przywracanie odporności gospodarek UE na ewentualne kryzysy oraz przygotowanie na przyszłe, nieprzewidziane okoliczności

środki pozyskane w ramach programów krajowych w ramach perspektywy finansowej 2021-2027

środki pochodzące z krajowych programów operacyjnych takich jak FENG i FENIKS

środki pozyskane ze źródeł europejskich

środki pochodzące z:

- Funduszy Norweskich
- Funduszy Europejskiego Obszaru Gospodarczego

środki pozyskane z programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej

środki pochodzące z programów:

- transgranicznych
 - transnarodowych (Europa Środkowa, Region Morza Bałtyckiego)
 - międzyregionalnych (INTERACT, URBACT, ESPON i Interreg Europa)
-

środki z programów Komisji Europejskiej

środki pochodzące z programów zarządzanych bezpośrednio przez Komisję Europejską, takich jak:

- Horyzont2020,
- Life +
- Creative Europe
- Erasmus Plus
- COSME
- CEF
- UIA
- Fundusz Wyszehradzki

środki z sektora prywatnego

środki inwestorów prywatnych, środki zainwestowane w przedsięwzięcia realizowane w formule partnerstwa publiczno-prywatnego, CSR oraz funduszy sektora pozarządowego

Wskaźniki Strategii Metropolia Krakowska 2030

	Cel szczegółowy	Nazwa wskaźnika	Kierunek referencyjny	Typ wskaźnika
INTELIĞENTNE ZARZĄDZANIE	1.1 Wysoka jakość strategicznego zarządzania wzmacniającego relacje wewnętrzne	Odsetek przedstawicieli gmin Stowarzyszenia Metropolia Krakowska pozytywnie oceniających efekty współpracy w ramach Stowarzyszenia [%]	↗	strategiczny
		Liczba spotkań Forów tematycznych w danym roku [szt.]	↗	uzupełniający
		Liczba udostępnionych usług elektronicznych [szt.]	↗	strategiczny
		Liczba odbiorców usług elektronicznych [os.]	↗	uzupełniający
	1.2 Sprawny system koordynacji zewnętrznych sieci współpracy	Odsetek gmin Metropolii Krakowskiej pozytywnie oceniających efekty współpracy w ramach Metropolii Krakowskiej [%]	↗	strategiczny
	1.3 Wysoki poziom kompetencji i zaangażowania kadr	Odsetek osób deklarujących podwyższenie kompetencji w wyniku uczestnictwa w spotkaniach i innych przedsięwzięciach i formach szkoleniowych organizowanych przez SMK [%]	↗	strategiczny
		Wskaźnik rozwoju pracowników - satysfakcja pracownika [%]	↗	uzupełniający
	1.4 Skuteczne wsparcie gmin w budowaniu wspólnoty lokalnej	Organizacje pozarządowe na 1 000 mieszkańców [szt.]	↗	uzupełniający
		Środki finansowe przeznaczone na wsparcie organizacji pozarządowych i nieformalnych grup mieszkańców / 1 000 mieszkańców [zł]	↗	uzupełniający
		Poziom zadowolenia mieszkańców gmin Metropolii Krakowskiej z dostępności informacji nt. spraw gminy i oferty gminy w wybranych grupach docelowych [%]	↗	strategiczny
		Poziom zadowolenia mieszkańców gmin Metropolii Krakowskiej z jakości funkcjonowania administracji w gminie [%]	↗	strategiczny

Wskaźniki Strategii Metropolia Krakowska 2030

ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ	Cel szczegółowy	Nazwa wskaźnika	Kierunek referencyjny	Typ wskaźnika
	2.1 Sprawny system gospodarowania przestrzenią, uwzględniający ograniczenia środowiskowe	Odsetek powierzchni Metropolii Krakowskiej pokryty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego [%]	↗	strategiczny
		Liczba mieszkań oddanych do użytkowania /10 tys. mieszkańców [szt.]	↗	uzupełniający
	2.2 Efektywna gospodarka energetyczna i wysoka jakość powietrza	Emisja gazów cieplarnianych w gminnych budynkach użyteczności publicznej [Mg CO2eq/rok]	↘	uzupełniający
		Ilość energii zaoszczędzonej w wyniku przeprowadzonych termomodernizacji budynków jednorodzinnych	↗	strategiczny
		% udział energii wyprodukowanej z odnawialnych źródeł energii w ogólnej ilości energii zużytej	↗	strategiczny
		Pył zawieszony PM10 - częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego stężeń 24-godzinnych w roku kalendarzowym [dni]	↘	strategiczny
		Pył zawieszony PM2,5 - częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego stężeń 24-godzinnych w roku kalendarzowym [dni]	↘	strategiczny
		Dwutlenek azotu stężenie średnioroczne [µg/m3]	↘	uzupełniający
	2.3 Racjonalna gospodarka odpadami i efektywne wykorzystanie surowców	Uzyskany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło [%]	↗	strategiczny
		Ilość odebranych odpadów komunalnych przypadająca na 1 mieszkańca [t]	↘	uzupełniający

Wskaźniki Strategii Metropolia Krakowska 2030

	Cel szczegółowy	Nazwa wskaźnika	Kierunek referencyjny	Typ wskaźnika
	2.4 Powszechny dostęp do wysokiej jakości wody pitnej i użytkowej oraz dostępne i wielofunkcyjne tereny zieleni	Ilość wody zużytej na 1 mieszkańca [m3]	↘	uzupełniający
		Udział % mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej [%]	↗	strategiczny
		Udział % mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej [%]	↗	strategiczny
		Poziom zadowolenia mieszkańców gmin Metropolii Krakowskiej z jakości oraz dostępności terenów zielonych [%]	↗	uzupełniający
MOBILNOŚĆ	PRZEKROJOWO	Udział transportu zbiorowego w podziale zadań przewozowych [%]	↗	strategiczny
	3.1 Trwała współpraca i skuteczna koordynacja relacji między samorządami oraz zarządcami i organizatorami transportu	% mieszkańców deklarujących transport publiczny jako główny środek transportu w dniu roboczym [%]	↗	strategiczny
		% mieszkańców deklarujących samochód jako główny środek transportu w dniu roboczym [%]	↘	strategiczny
	3.2 Wysoka dostępność infrastruktury zrównoważonej mobilności i integracji różnych form transportu	% mieszkańców deklarujących rower jako główny środek transportu w dniu roboczym [%]	↗	strategiczny
		% mieszkańców deklarujących przemieszczanie się pieszo jako główny środek transportu w dniu roboczym [%]	↗	strategiczny
		% mieszkańców deklarujących przemieszczanie się UTO jako główny środek transportu w dniu roboczym [%]	↗	strategiczny
		Przyrost długości infrastruktury liniowej służącej rowerzystom [km]	↗	uzupełniający

Wskaźniki Strategii Metropolia Krakowska 2030

	Cel szczegółowy	Nazwa wskaźnika	Kierunek referencyjny	Typ wskaźnika
GOSPODARKA	4.1 Skuteczna współpraca międzysektorowa	Poziom zadowolenia przedsiębiorców z warunków prowadzenia działalności gospodarczej [%]	↗	uzupełniający
	4.2 Wysoka konkurencyjność gospodarcza	Poziom zadowolenia mieszkańców Metropolii Krakowskiej z sytuacji zawodowej [%]	↗	uzupełniający
		Poziom zadowolenia mieszkańców Metropolii Krakowskiej z możliwości rozwoju zawodowego [%]	↗	uzupełniający
		Liczba podmiotów gospodarczych na 1 tys. ludności w wieku produkcyjnym [szt.]	↗	strategiczny
		% wpływu z podatku CIT w budżecie gminy ogółem [%]	↗	strategiczny
		Dynamika liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w podziale na grupy wiekowe [os.]	↘	uzupełniający
		Stopa bezrobocia rejestrowanego [%]	↘	uzupełniający
	4.3 Kompleksowo zarządzane tereny inwestycyjne	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych [ha]	↗	strategiczny
		Poziom zadowolenia przedsiębiorców z relacji z samorządem gminnym [%]	↗	uzupełniający

Wskaźniki Strategii Metropolia Krakowska 2030

	Cel szczegółowy	Nazwa wskaźnika	Kierunek referencyjny	Typ wskaźnika
KULTURA CZASU WOLNEGO	5.1 Zintegrowana i atrakcyjna oferta, odpowiadająca na potrzeby odbiorców	Poziom zadowolenia mieszkańców gmin Metropolii Krakowskiej z oferty czasu wolnego [%]	↗	uzupełniający
		Wysokość wydatków bieżących z budżetu na kulturę na 1 mieszkańca [zł]	↗	uzupełniający
	5.2 Wysoka jakość i dostępność wielofunkcyjnej infrastruktury	Wartość inwestycji w sferę infrastruktury czasu wolnego (kultura, sport, rekreacja) w przeliczeniu na 1 mieszkańca [zł]	↗	strategiczny
EDUKACJA	6.1 Twórcze relacje pracowników oświaty i sprawna organizacja edukacji na poziomie lokalnym	Średni wynik egzaminu ósmoklasisty z matematyki [%]	↗	strategiczny
		Średni wynik egzaminów maturalnych w stopniu podstawowym z matematyki [%]	↗	strategiczny
		Średni wynik egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego [%]	↗	strategiczny
		Średni wynik egzaminów maturalnych w stopniu podstawowym z języka polskiego [%]	↗	strategiczny
	6.2 Atrakcyjna oferta kształcenia, dostosowana do oczekiwań rynku pracy	Odsetek nauczycieli o najwyższych kwalifikacjach w szkołach podstawowych samorządowych [%]	↗	uzupełniający
		Liczba dzieci zgłoszonych w ramach rekrutacji na 1 miejsce w przedszkolu [os.]	↘	uzupełniający
	6.3 Dostępna i przyjazna przestrzeń sprzyjająca edukacji	Poziom zadowolenia mieszkańców gmin Metropolii Krakowskiej z jakości edukacji [%]	↗	strategiczny
		Budżet gminy przeznaczony na inwestycje, doposażenie i modernizację infrastruktury oświaty w przeliczeniu na 1 ucznia [zł]	↗	strategiczny

Wskaźniki Strategii Metropolia Krakowska 2030

	Cel szczegółowy	Nazwa wskaźnika	Kierunek referencyjny	Typ wskaźnika
USŁUGI SPOŁECZNE	7.1. Dostępne i wysokiej jakości usługi społeczne oraz skoordynowana i aktywna współpraca w obszarze ochrony zdrowia	Liczba osób objętych świadczeniami stacjonarnych i niestacjonarnych usług asystenckich i opiekuńczych [os.]	↗	strategiczny
		Liczba dzieci na 1 miejsce w placówce opieki nad dziećmi do lat 3 [os.]	↘	strategiczny
		Liczba inwestycji w podmiotach leczniczych skutkujących zwiększeniem jakości lub dostępności do świadczeń zdrowotnych [szt.]	↗	strategiczny
	7.2 Przyjazne środowisko życia i pracy dla migrantów	Liczba wypracowanych i wdrożonych standardów, rekomendacji w zakresie polityki migracyjnej [szt.]	↗	uzupełniający
		Liczba złożonych przez imigrantów wniosków o pobyt stały na terenie Metropolii Krakowskiej [szt.]	↗	uzupełniający
	7.3 Efektywna współpraca w zakresie polityki mieszkaniowej oraz rewitalizacji	Liczba wpisanych do Programu Rewitalizacji projektów rewitalizacyjnych zrealizowanych w gminach Metropolii Krakowskiej [szt.]	↗	uzupełniający

Wskaźniki przedstawione w tabeli powyżej mierzone będą na podstawie:

- danych ilościowych pochodzących ze statystyki publicznej (źródła danych obejmują m.in.: Powiatowe Urzędy Pracy, Bank Danych Lokalnych GUS, Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Krakowie, Regionalną Izbę Obrachunkową w Krakowie, Małopolski Urząd Wojewódzki),
- danych ilościowych pochodzących ze rejestrów prowadzonych przez gminy Metropolii Krakowskiej,
- danych jakościowych, pochodzących z badań społecznych, prowadzonych na terenie Metropolii Krakowskiej w stałych cyklach.